

**LECTIO XX : ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ Ή ΠΩΣ Ο ΚΛΑΥΔΙΟΣ
ΕΓΙΝΕ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ**

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Claudius quinquagesimo anno aetatis suae imperium cepit mirabili quodam casu. Exclusus ab insidiatoribus Caligulae, recesserat in diaetam, cui nomen est Hermaeum. Paulo post rumore caedis exterritus prorepsit ad solarium proximum et inter vela praetenta foribus se abdidit. Discurrens miles pedes eius animadvertit; eum latentem adgnovit; extractum imperatorem eum salutavit. Hinc ad commilitones suos eum adduxit. Ab his in castra delatus est tristis et trepidus, dum obvia turba quasi moriturum eum miseratur. Postero die Claudius imperator factus est.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ XX

Ο Κλαύδιος στο πεντηκοστό έτος της ηλικίας του κατέλαβε την εξουσία από (χάρη σε) κάποιο περίεργο κι απρόσμενο γεγονός. Όταν διώχτηκε από τους δολοφόνους του Καλιγούλα, είχε αποσυρθεί σε μια θερινή κατοικία, της οποίας το όνομα είναι Ερμαίο. Λίγο αργότερα, τρομοκρατημένος (ή επειδή τρομοκρατήθηκε) από τα νέα της σφαγής, σύρθηκε προς το πιο κοντινό λιακωτό και κρύφτηκε ανάμεσα στα παραπετάσματα που κρέμονταν μπροστά στην πόρτα. Ένας στρατιώτης που (ή καθώς) έτρεχε εδώ κι εκεί παρατήρησε τα πόδια του· τον αναγνώρισε που κρυβόταν (αναγνώρισε ότι αυτός κρυβόταν)· αφού τον τράβηξε έξω, τον προσαγόρευσε αυτοκράτορα. Από εκεί τον οδήγησε στους συντρόφους του. Από αυτούς μεταφέρθηκε στο στρατόπεδο λυπημένος αφού τον τράβηξε έξω, τον προσαγόρευσε αυτοκράτορα. Από εκεί τον οδήγησε στους συντρόφους του. Από αυτούς μεταφέρθηκε στο στρατόπεδο λυπημένος κι έντρομος, ενώ το πλήθος που τον συναντούσε τον λυπόταν σαν να επρόκειτο να πεθάνει. Την επόμενη μέρα ο Κλαύδιος ανακηρύχτηκε αυτοκράτορας.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ XX

1. **fio**: το ρήμα είναι παθητικό του απλού facio, από το οποίο δανείζεται τη μετοχή παθητικού παρακειμένου factus για τον σχηματισμό των σύνθετων χρόνων.

2. **morior:** το ρήμα είναι αποθετικό της γ' συζυγίας από τα 15 σε -io και σχηματίζει ανώμαλα τη μετοχή του μέλλοντα: moriturus (όπως και τα pariturus, nasciturus, ruiturus).
3. **proximus:** Το επίθετο είναι υπερθετικού βαθμού. Ο θετικός βαθμός δεν απαντά. Το επίθετο σχηματίστηκε από το επίρρημα prope. Ο συγκριτικός του επιθέτου είναι propior.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

Claudius: ονομαστική ενικού, αρσενικό, β' κλίση, του ουσιαστικού **Claudius -ii/-i** = Κλαύδιος → ως κύριο όνομα δεν διαθέτει πληθυντικό.

quingagesimo: αφαιρετική ενικού, αρσενικό, β' κλίση, του τακτικού αριθμητικού επιθέτου. **quingagesimus, -a, -um** = πεντηκοστός, -ή, -ό (ως αριθμητικό δεν διαθέτει κλητική).

anno: αφαιρετική ενικού, αρσενικό, β' κλίση, του ουσιαστικού **annus -i** = χρόνος, έτος.

aetatis : γενική ενικού, θηλυκό, γ' κλίση, του ουσιαστικού **aetas -atis**= ηλικία → γενική πληθυντικού **aetatum & aetatium** άρα και αιτιατική **-es/-is**, όπως και το **civitas, libertas**.

suae: γενική ενικού, θηλυκό, της κτητικής αντωνυμίας γ' προσώπου που λειτουργεί ως αυτοπαθητική, εδώ για έναν κτήτορα **suus, -a, -um** = δικός, -ή, -ό του.

imperium: αιτιατική ενικού, ουδέτερο, β' κλίση, του ουσιαστικού **imperium -ii/-i** = εξουσία.

cepit: γ' ενικό οριστικής ενεργητικού παρακειμένου του ρήματος **capio, cepi, captum, capere** 3 = πιάνω, συλλαμβάνω → ανήκει στα 15 ρήματα σε -io.

mirabili: αφαιρετική ενικού, αρσενικό, γ' κλίση, του τριγενούς και δικαταλήκτου επιθέτου **mirabilis, -is, -e** = περίεργος, -η, -ο (συγκριτικός: **mirabilior, -ior, -ius**, υπερθετικός: **mirabilissimus, -a, -um**).

quodam: αφαιρετική ενικού, αρσενικό, της αόριστης επιθετικής αντωνυμίας **quidam, quaedam, quoddam** = κάποιος, -α, -ο.

casu: αφαιρετική ενικού, αρσενικό, δ' κλίση, του ουσιαστικού **casus -us** = τυχαίο γεγονός.

Exclusus: ονομαστική ενικού, αρσενικό, β' κλίση, της μετοχής παθητικού παρακειμένου του ρήματος **excludo, exclusi, exclusum, excludere** 3 = διώχνω.

ab: πρόθεση που συντάσσεται με (κυρίως) αφαιρετική = από.

insidiatoribus: αφαιρετική πληθυντικού, αρσενικό, γ' κλίση, του ουσιαστικού **insidiator -oris** = συνωμότης, δολοφόνος.

Caligulae: γενική ενικού, αρσενικό, α' κλίση, του ουσιαστικού **Caligula -ae** = Καλιγούλας → ως κύριο όνομα δεν διαθέτει πληθυντικό.

recesserat: γ' ενικό οριστικής ενεργητικού υπερσυντελικού του ρήματος **recedo, recessi, recessum, recedere** 3 = αποσύρομαι.

in: πρόθεση που εδώ συντάσσεται με αιτιατική = σε.

diaetam: αιτιατική ενικού, θηλυκό, α' κλίση, του ουσιαστικού **diaeta -ae** = θερινή κατοικία.

cui: δοτική ενικού, θηλυκό, της αναφορικής αντωνυμίας **qui, quae, quod** = ο οποίος, -α, -ο.

nomen: ονομαστική ενικού, ουδέτερο, γ' κλίση, του ουσιαστικού **nomen -inis** = όνομα.

est: γ' ενικό οριστικής ενεστώτα του βοηθητικού ρήματος **sum, fui, ---, esse** = είμαι.

Hermaeum: ονομαστική ενικού, ουδέτερο, β' κλίση, του ουσιαστικού **Hermaeum -i** = Ερμαίο → ως κύριο όνομα δεν διαθέτει πληθυντικό.

Paulo: αφαιρετική ενικού, ουδέτερο, β' κλίση, του επιθέτου **paulus, -a, -um** = λίγος, -η, -ο → το επίθετο δεν σχηματίζει παραθετικά.

Post: χρονικό επίρρημα = αργότερα.

rumore: αφαιρετική ενικού, αρσενικό, γ' κλίση, του ουσιαστικού **rumor -oris** = φήμη.

caedis: γενική ενικού, θηλυκό, γ' κλίση, του ισοσύλλαβου ουσιαστικού **caedes, caedis** = σφαγή → γενική πληθυντικού **caedium**, αιτιατική πληθυντικού **caedes & caedis**.

exterritus: ονομαστική ενικού, αρσενικό, β' κλίση, της μετοχής παθητικού παρακειμένου του ρήματος **exterreo, exterrui, exterritum, exterrere** 2= τρομοκρατώ.

prorepsit: γ' ενικό οριστικής ενεργητικού παρακειμένου του ρήματος **prorepeo, prorepsi, proreptum, prorepere** 3 = σέρνομαι, έρπω.

ad: πρόθεση που συντάσσεται με αιτιατική = προς.

solarium: αιτιατική ενικού, ουδέτερο, β' κλίση, του ουσιαστικού **solarium -ii/ -i** = λιακωτό.

proximum: αιτιατική ενικού, ουδέτερο, β' κλίση, του επιθέτου **proximus -a, -um** = πολύ κοντινός -ή, -ό (Πρόκειται για υπερθετικό βαθμό, ενώ ο συγκριτικός είναι: **propior, -ior, -ius**. Δεν διαθέτει θετικό, διότι προέρχεται από το επίρρημα **prope**).

et: παρατακτικός, συμπλεκτικός σύνδεσμος = και.

inter: πρόθεση που συντάσσεται με αιτιατική = ανάμεσα.

vela: αιτιατική πληθυντικού, ουδέτερο, β' κλίση, του ουσιαστικού **velum -i** = παραπέτασμα.

praetenta: αιτιατική πληθυντικού, ουδέτερο, β' κλίση, της μετοχής παθητικού παρακειμένου του ρήματος **praetendo, praetendi, praetentum, praetendere** 3 =

κρεμώ μπροστά. Λόγω της πρόθεσης **prae** συντάσσεται με δοτική.

foribus: δοτική πληθυντικού, θηλυκό, γ' κλίση, του ισοσύλλαβου ουσιαστικού **foris**, **foris** = πόρτα. Γενική πληθυντικού **forium**, αιτιατική πληθυντικού **fores & foris**. Συνήθως απαντά στον πληθυντικό.

se: αιτιατική ενικού, της προσωπικής αντωνυμίας γ' προσώπου, που λειτουργεί ως αυτοπαθητική = τον εαυτό του, εαυτό της, εαυτό του.

abdidit: γ' ενικό οριστικής ενεργητικού παρακειμένου του ρήματος **abdo**, **abdidit**, **abditum**, **abdere** 3 = κρύβω. (Το **do** σύνθετο με μονοσύλλαβη πρόθεση γίνεται 3^{ης} συζυγίας).

Discurrens: ονομαστική ενικού, αρσενικό, γ' κλίση, της μετοχής ενεργητικού ενεστώτα του ρήματος **discurro**, **discucurri/discurri**, **discursum**, **discurrere** 3 = τρέχω εδώ κι εκεί.

miles: ονομαστική ενικού, αρσενικό, γ' κλίση, του ουσιαστικού **miles**, **militis** = στρατιώτης.

pedes: αιτιατική πληθυντικού, αρσενικό, γ' κλίση, του ουσιαστικού **pes**, **pedis** = πόδι.

eius: γενική ενικού, αρσενικό, της δεικτικής-επαναληπτικής αντωνυμίας **is**, **ea**, **id** = αυτός, -ή, -ό.

animadvertit: γ' ενικό οριστικής ενεργητικού παρακειμένου του ρήματος **animadverto**, **animadverti**, **animadversum**, **animadvertere** 3 = παρατηρώ.

eum: αιτιατική ενικού, αρσενικό, της δεικτικής-επαναληπτικής αντωνυμίας **is**, **ea**, **id** = αυτός, -ή, -ό.

latentem: αιτιατική ενικού, αρσενικό, γ' κλίση, της μετοχής ενεργητικού ενεστώτα του ρήματος **lateo**, **latui**, ---, **-latere** 2 = κρύβομαι.

adgnovit: γ' ενικό οριστικής ενεργητικού παρακειμένου του ρήματος **adgnosco**, **adgnovi**, **adgnitum**, **adgnosce** 3 = αναγνωρίζω.

extractum: αιτιατική ενικού, αρσενικό, β' κλίση, της μετοχής παθητικού παρακειμένου του ρήματος **extraho**, **extraxi**, **extractum**, **extrahere** 3 = τραβώ έξω, βγάζω (τραβώντας).

imperatorem: αιτιατική ενικού, αρσενικό, γ' κλίση, του ουσιαστικού **imperator** -oris = στρατηγός, αυτοκράτορας.

eum: αιτιατική ενικού, αρσενικό της δεικτικής-επαναληπτικής αντωνυμίας **is**, **ea**, **id** = αυτός, -ή, -ό.

salutavit: γ' ενικό οριστικής ενεργητικού παρακειμένου του ρήματος **saluto**, **salutavi**, **salutatum**, **salutare** 1 = προσαγορεύω, χαιρετίζω.

Hinc: τοπικό επίρρημα = από εκεί.

ad: πρόθεση που συντάσσεται με αιτιατική = προς.

commilitones = αιτιατική πληθυντικού, αρσενικό, γ' κλίση, του ουσιαστικού **commilito**, **commilitonis** = συστρατιώτης, σύντροφος.

suos: αιτιατική πληθυντικού, αρσενικό, της κτητικής αντωνυμίας γ' προσώπου, που λειτουργεί ως αυτοπαθητική εδώ για έναν κτήτορα **suus**, **-a**, **-um** = δικός, -ή, -ό του.

eum: αιτιατική ενικού, αρσενικό, της δεικτικής-επαναληπτικής αντωνυμίας **is**, **ea**, **id** = αυτός, -η, -ο.

adduxit: γ' ενικό οριστικής ενεργητικού παρακειμένου του ρήματος **adduco**, **adduxi**, **adductum**, **adducere** 3 = οδηγώ προς (β' ενικό προστακτικής ενεργητικού ενεστώτα **adduc**).

Ab: πρόθεση που συντάσσεται με (κυρίως) αφαιρετική = από.

his: αφαιρετική πληθυντικού, αρσενικό, της δεικτικής αντωνυμίας **hic**, **haec**, **hoc** = αυτός, -ή, -ό.

in: πρόθεση που εδώ συντάσσεται με αιτιατική = σε.

castra: αιτιατική πληθυντικού, ουδέτερο, β' κλίση, του ετερόσημου ουσιαστικού **castrum** **-i** = φρούριο, **castra** **-orum** = στρατόπεδο.

delatus est: γ' ενικό οριστικής παθητικού παρακειμένου του ανωμάλου ρήματος **defero**, **detuli**, **delatum**, **deferre** 3 = μεταφέρω (β' ενικό προστακτικής ενεργητικού ενεστώτα **defer**).

tristis: ονομαστική ενικού, αρσενικό, γ' κλίση, του τριγενούς και δικαταλήκτου επιθέτου **tristis**, **-is**, **-e** = λυπημένος, -η, -ο (συγκριτικός: **tristior**, **-ior**, **-ius**, υπερθετικός: **tristissimus**, **-a**, **-um**). Επίρρημα **triste** και **tristiter**.

et: παρατακτικός, συμπλεκτικός σύνδεσμος = και.

trepidus: ονομαστική ενικού, αρσενικό, β' κλίση, του επιθέτου **trepidus**, **-a**, **-um** = έντρομος, -η, -ο → το επίθετο δεν σχηματίζει παραθετικά.

dum: υποτακτικός, χρονικός σύνδεσμος = ενώ.

obvia: ονομαστική ενικού, θηλυκό, β' κλίση, του επιθέτου **obvius**, **-a**, **-um** = αντίθετος, -η, -ο → το επίθετο δεν σχηματίζει παραθετικά.

turba: ονομαστική ενικού, θηλυκό, α' κλίση, του ουσιαστικού **turba** **-ae** = πλήθος.

quasi: υποτακτικός, παραβολικός-υποθετικός σύνδεσμος = σαν.

moriturum: αιτιατική ενικού, αρσενικό, β' κλίση, της μετοχής μέλλοντα του αποθετικού ρήματος **morior, mortuus sum, mortuum, mori 3** =πεθαίνω (σχηματίζει τη μετοχή μέλλοντα από το θέμα του ενεστώτα όπως και τα pariturus, nasciturus, ruiturus).

eum: αιτιατική ενικού, αρσενικό, της δεικτικής-επαναληπτικής αντωνυμίας **is, ea, id** = αυτός, -ή, -ό.

miseratur: γ' ενικό οριστικής ενεστώτα του αποθετικού ρήματος **miseror, miseratus sum, miseratum, miserāri 1** = λυπάμαι.

Postero: αφαιρετική ενικού, αρσενικό, β' κλίση του επιθέτου **posterus, -a, -um** = επόμενος, -η, ο, ύστερος, -η, -ο (συγκριτικός: posterior, -ior, -ius, υπερθετικός: postremus/postumus, -a, -um). Επίρρημα: post.

die: αφαιρετική ενικού, αρσενικό, ε' κλίση, του ουσιαστικού **dies, diei** = ημέρα.

Claudius: ονομαστική ενικού, αρσενικό, β' κλίση, του ουσιαστικού **Claudius -ii/ -i** = Κλαύδιος → ως κύριο όνομα δεν διαθέτει πληθυντικό.

imperator: ονομαστική ενικού, αρσενικό, γ' κλίση, του ουσιαστικού **imperator -oris** = στρατηγός, αυτοκράτορας.

factus est: γ' ενικό οριστικής παθητικού παρακειμένου του ανώμαλου ρήματος **fio, factus sum, fieri** = γίνομαι (παθητικό του ρήματος facio, feci, factum, facere).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α΄ κλίση

Caligula -ae: (αρσενικό)
diaeta -ae: (θηλυκό)
turba -ae: (θηλυκό)

Β΄ κλίση

Claudius -ii/ -i: (αρσενικό)
annus -i: (αρσενικό)
imperium -ii/ -i: (ουδέτερο)
Hermaeum -i: (ουδέτερο)
solarium -ii/ -i: (ουδέτερο)
velum -i: (ουδέτερο)
castra -orum (ουδέτερο) ετερόσημο

Γ΄ κλίση

aetas -atis: (θηλυκό)
insidiator -oris: (αρσενικό)
nomen -inis: (ουδέτερο)
rumor -oris: (αρσενικό)
caedes, caedis: (θηλυκό)
foris, foris: (θηλυκό)
miles, militis: (αρσενικό)
pes, pedis: (αρσενικό)
imperator -oris: (αρσενικό)
commilito, commilitonis: (αρσενικό)

Δ΄ κλίση

casus -us: (αρσενικό)

Ε΄ κλίση

dies, diei: (αρσενικό)

ΕΠΙΘΕΤΑ

Β΄ κλίση

paulus, -a, -um
proximus, -a, -um (συγκριτικός: propior, -ior, -ius. Δεν έχει θετικό διότι προέρχεται από το επίρρημα prope)
trepidus, -a, -um
obvius, -a, -um
posterus, -a, -um (συγκριτικός: posterior, -ior, -ius, υπερθετικός: postremus/postumus, -a, -um)

Γ΄ κλίση

mirabilis, -is, -e (συγκριτικός: mirabilior, -ior, -ius, υπερθετικός: mirabilissimus, -a, -um)
tristis, -is, -e (συγκριτικός: tristior, -ior, -ius, υπερθετικός: tristissimus, -a, -um)

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ

quingagesimus, -a, -um (τακτικό αριθμητικό επίθετο)

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

suus, -a, -um (κτητική που λειτουργεί ως αυτοπαθητική)
quidam, quaedam, quoddam (αόριστη επιθετική)
qui, quae, quod (αναφορική)
se (προσωπική που λειτουργεί ως αυτοπαθητική)
is, ea, id (δεικτική-επαναληπτική)
hic, haec, hoc (δεικτική)

PHMATA

1η Συζυγία

saluto, salutavi, salutatum, salutāre
miseror, miseratus sum, miseratum, miserāri (αποθετικό)

2η Συζυγία

exterreo, exterrui, exterritum, exterrēre
lateo, latui, ---, latēre

3η Συζυγία

capio, cepi, captum, capēre
excludo, exclusi, exclusum, excludēre
recedo, recessi, recessum, recedēre
prorepto, prorepsi, proreptum, prorepēre
praetendo, praetendi, praetentum, praetendēre
abdo, abdidi, abditum, abdēre
discurro, discucurri/discurri, discursum, discurrēre
animadverto, animadverti, animadversum, animadvertēre
adgnosco, adgnovi, adgnitum, adgnosćere
extraho, extraxi, extractum, extrahēre
adduco, adduxi, adductum, adducēre
morio, mortuus sum, mortuum, mori (αποθετικό, μετοχή μέλλοντα: moriturus)

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ PHMATA

sum, fui, ---, esse

ΑΝΩΜΑΛΑ PHMATA

defero, detuli, delatum, defēre
fio, factus sum, fieri (παθητικό του facio)

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

post (χρονικό), συγκριτικός: posterius, υπερθετικός: postremo/ postremum
hinc (τοπικό)

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

ab (+ κυρίως αφαιρετική)
in (+ εδώ αιτιατική)
ad (+ αιτιατική)
inter (+ αιτιατική)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

et (παρατακτικός, συμπλεκτικός)
dum (υποτακτικός, χρονικός)
quasi (υποτακτικός, παραβολικός-υποθετικός)

Claudius quinquagesimo anno aetatis suae imperium cepit mirabili quodam casu: κύρια πρόταση κρίσης, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

cepit: ρήμα.

Claudius: υποκείμενο ρήματος.

imperium: αντικείμενο ρήματος.

anno: απλή τοπική αφαιρετική του χρόνου στο cepit (δηλώνει το πότε). Ο χρόνος εκφέρεται απρόθετα, γιατί συνοδεύεται από επιθετικό προσδιορισμό.

quinquagesimo: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο anno.

aetatis: γενική διαιρετική στο quinquagesimo anno.

suae: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο aetatis, άμεση αυτοπάθεια.

mirabili : ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο casu.

quodam: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο mirabili casu.

casu: απλή οργανική αφαιρετική της αιτίας ή του τρόπου στο cepit.

Exclusus ab insidiatoribus Caligulae, recesserat in diaetam: κύρια πρόταση κρίσης, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

recesserat: ρήμα.

(Claudius): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος και μετοχής.

Exclusus : χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος, δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν. (Ανάλυση σε πρόταση: postquam/ut Claudius exclusus est/erat & cum Claudius exclusus esset).

ab insidiatoribus: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει το ποιητικό αίτιο στη μετοχή Exclusus.

Caligulae: γενική αντικειμενική στο insidiatoribus.

in diaetam: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει κατεύθυνση σε τόπο στο recesserat.

cui nomen est Hermaeum: δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση στο in diaetam. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία cui, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει πραγματικό γεγονός, και μάλιστα, σε χρόνο ενεστώτα επειδή αναφέρεται στο παρόν

est: ρήμα.

cui: δοτική προσωπική κτητική από το est.

nomen: υποκείμενο ρήματος.

Hermaeum: παράθεση στο nomen (λόγω της φράσης έχω όνομα-cui nomen est).

Paulo post rumore caedis exterritus prorepsit ad solarium proximum: κύρια πρόταση κρίσης, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

prorepsit: ρήμα.

(Claudius): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος και μετοχής.

Paulo: απλή οργανική αφαιρετική του μέτρου ή της διαφοράς στο post.

post: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο prorepsit.

exterritus: αιτιολογική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος, δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν. (Ανάλυση σε πρόταση: quod Claudius exterritus erat-αντικειμενική αιτιολογία/ quod Claudius exterritus esset-υποκειμενική αιτιολογία/ cum Claudius exterritus esset-αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας).

rumore: αφαιρετική του ποιητικού αιτίου στο exterritus. Το ποιητικό αίτιο εκφέρεται απρόθετα γιατί είναι άψυχο.

caedis: γενική αντικειμενική στο rumore.

ad solarium: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει κατεύθυνση σε τόπο στο prorepsit.

proximum: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο solarium

et inter vela praetenta foribus se abdidit: κύρια πρόταση κρίσης, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός. Συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη κύρια πρόταση με τον συμπλεκτικό σύνδεσμό et.

abdidit: ρήμα.

(Claudius): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος.

se: αντικείμενο ρήματος, άμεση αυτοπάθεια.

inter vela: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει τόπο στο abdidit.

praetenta: επιθετική μετοχή ως επιθετικός προσδιορισμός στο vela, δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν (Ανάλυση σε πρόταση: quae praetenta erant foribus).

foribus: αντικείμενο της μετοχής praetenta σε δοτική λόγω του prae.

Discurrens miles pedes eius animadvertit: κύρια πρόταση κρίσης, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

animadvertit: ρήμα.

miles: υποκείμενο ρήματος και μετοχής.

pedes: αντικείμενο ρήματος.

eius: γενική κτητική στο pedes (κτήση χωρίς αυτοπάθεια, δηλ. Claudi).

Discurrens: επιθετική μετοχή ή χρονική, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος, δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν. Ως επιθετική λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο miles (Ανάλυση σε πρόταση: qui discurrebat// cum miles discurreret, dum miles discurret).

eum latentem adgnovit: κύρια πρόταση κρίσης, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

adgnovit: ρήμα.

(miles): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος.

eum: αντικείμενο ρήματος και υποκείμενο μετοχής.

latentem: κατηγορηματική μετοχή που εξαρτάται από το adgnovit συνημμένη στο eum.

extractum imperatorem eum salutavit: κύρια πρόταση κρίσης, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

salutavit: ρήμα.

(miles): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος.

eum : αντικείμενο ρήματος και υποκείμενο μετοχής.

imperatorem: κατηγορούμενο αντικειμένου λόγω του salutavit.

extractum: χρονική μετοχή, συνημμένη στο αντικείμενο του ρήματος, δηλώνει προτερόχρονο στο παρελθόν (Ανάλυση σε πρόταση: postquam/ut miles extraxit /extraxerat eum, cum miles extraxisset eum// Αλλά αν ο μαθητής δώσει και την ακόλουθη εκδοχή δεν θα την εκλάβουμε ως λανθασμένη: postquam/ut is extractus est/erat, cum is extractus esset).

Hinc ad commilitones suos eum adduxit: κύρια πρόταση κρίσης, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

adduxit: ρήμα.

(miles): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος.

eum: αντικείμενο ρήματος.

Hinc: επιρρηματικός προσδιορισμός κίνησης από τόπο στο adduxit.

ad commilitones: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει κατεύθυνση σε πρόσωπο στο adduxit.

suos: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο commilitones, άμεση αυτοπάθεια.

Ab his in castra delatus est tristis et trepidus: κύρια πρόταση κρίσης, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

delatus est: ρήμα.

(Claudius): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος.

Ab his: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει το ποιητικό αίτιο στο ρήμα *delatus est* (έμψυχο).

in castra: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει κίνηση σε τόπο στο *delatus est*.

tristis: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο ρήμα *delatus est* και αναφέρεται στο εννοούμενο υποκείμενο *Claudius*.

trepidus: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο ρήμα *delatus est* και αναφέρεται στο εννοούμενο υποκείμενο *Claudius*.

dum obvia turba quasi moriturum eum miseratur: δευτερεύουσα χρονική πρόταση, ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας «*Ab his in castra delatus est tristis et trepidus*». Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο *dum*, εκφέρεται με οριστική γιατί εκφράζει μόνο τον χρόνο και μάλιστα χρόνου ενεστώτα αντί του αναμενόμενου παρατατικού (λατινισμός) γιατί δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν και μάλιστα μια συνεχιζόμενη πράξη στη διάρκεια της οποίας συμβαίνει η πράξη του ρήματος της κύριας πρότασης (*delatus est*).

miseratur: ρήμα.

turba: υποκείμενο ρήματος.

obvia: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο *turba*.

eum: αντικείμενο ρήματος.

quasi moriturum: αιτιολογική μετοχή (λόγω του ρ. ψυχικού πάθους *miseratur*) υποκειμενικής αιτιολογίας (λόγω του *quasi*), συνημμένη στο αντικείμενο του ρήματος, δηλώνει το υστερόχρονο στο παρελθόν. (Ανάλυση σε πρόταση: *quod is moriturus esset*) [Στην πραγματικότητα η φράση *quasi moriturum* αποτελεί βραχυλογία που δηλώνει παραβολή και ισοδυναμεί με τη δευτερεύουσα υποθετική παραβολική πρόταση: “*quasi is moriturus esset*”.]

Postero die Claudius imperator factus est: κύρια πρόταση κρίσης, εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το πραγματικό γεγονός.

factus est: ρήμα.

Claudius: υποκείμενο ρήματος.

imperator: κατηγορούμενο υποκειμένου μέσω του *factus est*.

die: απλή τοπική αφαιρετική του χρόνου (δηλώνει το πότε) στο *factus est*. Ο χρόνος εκφέρεται απρόθετα, γιατί συνοδεύεται από επιθετικό προσδιορισμό.

Postero: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο *die*.

Ημερομηνία τροποποίησης: 07/05/2018